

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis

Linblina

Stane celoletno 420 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Rednata med tekstom, osmrtnice in
zihvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravnišvo Strossmayerjeva ul. št. 1, prillice. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Dr. Kramar o važnih sodobnih vprašanjih.

Ob priliki studentskega kongresa v Pragi se je oglašil pri znanem češkem diplomatu in politiku dr. Kramaru predsednik zagrebskega demokratskega studentskega kluba »Jugoslavije«, kateremu je dr. Kramar podal med drugim sledeče značilne izjave:

Slovenska federacija.

Danes — je dejal dr. Kramar — ne gre več za to, da so Slovani med seboj samo v kulturnih in gospodarskih stikih. Med svobodnimi Slovani treba tudi političnega ujedinjenja potom slovenske federacije. Ne smemo se ozirati na to, da politična konjunktura danes za to ni ugodna. Politika se ne dela samo za danes, v politiki veljajo in odločajo nekaj tudi ideali. Ne smemo dopustiti, da razume Rusija germanofitsko orijentacijo. Rusija, Nova Rusija bo agrarno-demokratska država in bo kmalu vstala od mrtvih. Preporod pride od spodaj, iz naroda, ker je inteligenca v najkritičnejšem momentu odpovedala. Ne smemo pa obsojati tudi ruske inteligence, da ni mogla vplivati na razvoj stvari. Njeno delo je že privedlo v vojni zavaril časki depozitem.

Rusija in Ukrajinci.

Ako bo Rusija zdrava in močna, bo interes Ukrajincev, da ostanejo v zajednici z Rusijo. Ne smemo pozabiti, da so prvi ukrajinski možje govorili in pisali v ruskem jeziku. Ukrajinska kultura se še le danes pričinja ustvarjati. Slovani pa moramo biti odločno proti politični Ukrajini, ker bi s tem podpirali cepljenje Rusije in bi jo tirali v naročje Nemcev. Predobro so nam znani naporji Berlina in Dunaja v tem pogledu.

Mala antanta ali močna Rusija?

Mala antanta je surogat za eno veliko in silno Rusijo. Njen temelj je jugoslovansko-češki sporazum. Namen ji je onemogočiti restavracijo Habsburžanov. Medtem pa bi nam močna Rusija kot naj-silnejša slovanska velesila bila čisto drugačna zaščita. Že samo obstoj Velike Rusije bi a priori odbila vprašanje habsburške restavracije.

Slovenska politika in Bolgari.

Bolgari so mnogo zagrešili, o tem ni dvoma. Največ proti vam Jugoslovenom. Da so streljali na Ruse, ki so jih pred 40 leti osvobodili, je naravnost strašno. Zato ni mogoče govoriti o bolgarofilstvu moje stranke. Z druge strani pa moramo imeti na umu, da politika ni stvar sentimentalnosti. V interesu Jugoslovenov je, da si zagotovijo zaledje. Bolgari so navezani na odkrito slovansko orijentacijo. Z Avstrijo in Madžarsko več ne morejo. Rumuni in Grki jim niso prijatelji. V interesu slovenske misli se mora najti modus vivendi med Jugosloveni in Bolgari, ker proces socialnega grupiranja pojde neizprosno naprej. Konečno imajo Jugosloveni in Bolgari skupne interese na Egejskem morju.

Val socializma

se je razlil po naši republiki baš v dobi konsolidacije države, ko smo predvsem potrebovali edinstva in sloge v narodu in podrejevanja poedinca celoti. Namesto tega se je pod vplivom razrednega socializma edinstvo naroda razbilo, razredne difference so se razvile v nepomirljivo borbo. Ker je socialistična večina v parlamentu pri nas mogoča le s pomočjo Nemcev, je silno trpela naša nacionalna misel, ki je držala češki narod v kompaktnem edinstvu. S tem je prišla v nevarnost tudi naša konsolidacija. Ruski bolševizem je izzval povsod ta mednarodni val. Da je bolševizem že zlomljen,

bi ne prišlo do današnjih težkoč. Rad bi dočakal kooperacijo demokratskih strank poedinah slovanskih narodov. Mladina bi tu imela prevzeti posebno nalogo. Veseli me, da je slovanska omladina pričela na tem delati.

Nemško vprašanje

na Češkem je zelo enostavno. Ko bo Češka konsolidirana in močna, to vprašanje sploh ne bo več aktualno. Nemci se danes pri nas čutijo močne, ker naša politika nima dovolj samozvesti in kaže preveč strahu pred Nemci. Tudi tu je za nas posebno važno vprašanje razvoja razmer v Rusiji. Zelo pogrešno je zato natanje, da je vprašanje bolševizma notranje rusko vprašanje. Kar se še posebej naših Nemcev tiče, morem reči le to: za kakšno dvojezično državo bi ne bil nikdar šel v zapore.

Dogodki v Beogradu.

Generalna debata o ustavi. — Govor demokratskega voditelja Ljube Davidoviča.

Beograd 15. aprila. V današnji seji se je nadaljevala generalna razprava o ustavi. V imenu Demokratskega kluba je spregovoril Ljuba Davidovič, predsednik kluba. Med drugim je izjavil:

Naš troimeni narod se je moral sicer boriti, a ni bil umorjen. Bratje po krvi, zavesti in narodni ideji smo postali bratje tudi po trpljenju in mučenstvu. Združeni naporji vsega naroda so nam ustvarili ujedinjenje. — Govornik se je nato spominjal preteklosti in posebno hrvatskih in slovenskih prinosov. Z veliko pleteto in narodnim ponosom je govoril o Zrinskem in Frankopanu, dr. Kreku in Strossmayerju (klici: Slava jim!) in izrekel zahvalo deželam, ki so rodile te velike može. Nato je razpravljal o ustavi sami in naglašal, da je treba ob početku debate pozabiti vse žalitve in nepozornosti, ker država nestrpno pričakuje, da dobi ustavo. Izjavlja, da bo glasoval za ustavo, ki niti najmanj ne zaostaja za svojimi predhodnicami in bo vsestranski podpori zdrav razvoj naše družbe. Vsakdo mora v naši hiši najti zatočišče. Naša prva skrb mora biti, da delamo na odpravi nezadovoljstva. Nova ustava ne jamči narodu samo politične svobode, ampak mu budi tudi njegovo državljansko zavest. Govorec o notranjepolitični ureditvi države, pletira govornik za široko dekoncentracijo. Vsaka oblast naj ima svojo samoupravno skupščino, ki naj vodi predstavnike in izvršiteljske organe za odloke samoupravne teles. Mi vsi hočemo edinstveno državo. Radiš želi republiko z Bolgari, mi Jugoslavijo, drugi federacijo, tretji pa toliko avtonomije, da bi pomenilo to že samostojnost. Mi hočemo državo z enim vladarjem, z eno zakonodajno skupščino in z odgovorno vlado. Ta ideja naj prešine ves narod, kajti avtonomizem, ki se ne izvaja v praksi, je nekoristen. Mi smo proti privilegijem oseb in pokrajin, toda za enaka prava in enake dolžnosti. Sedaj je trenotek, da si zgradimo veliko zgradbo, ki bo naš hram svobode in pravice.

Davidovičev patrijiotičen govor je napravil na zbornico najgloblji utis.

Republikanec Gjonovič je govoril za republiko in za državno in nacionalno edinstvo. Ker pa ustava ne odgovarja duhu časa in potrebam naroda, bo glasoval proti njej.

Dr. Korošec v škripcih.

Beograd 15. aprila. V popoldanski seji je govoril vodja slovenskih klerikalcev dr. Anton Korošec. Hvali ustavo, v kolikor se tiče državljskih svobod, greš in socialnoga gospodarstva. Pogreša pa v ustavi zagotovitve socializacije industrijskih podjetij. Je pa proti ustavi

tudi zato, ker se v njej ne varujejo zgodovinske plemenske meje pri razdelitvi države v pokrajine in ker se pokrajinam ne izroča zakonodajna kompetenca v pravi. Pri teh izvajanjih je minister Draškovič naredil medklie, da je glede zgodovinskih mej dr. Korošec še lani drugače mislil. Ker je dr. Korošec to tajil, čes da je njegov klub bil vedno za zgodovinske pokrajine, se je minister Draškovič ponudil, da še tekom Koroščevega govora doprinese protidokaz. Minister Draškovič je citiral sporazum, ki se je lani meseca maja sklenil s parlamentarno zajednico, kateri sta pripadala dr. Drinkovič in dr. Korošec. Po tem sporazumu se predvidevajo občasti, a se izključujejo zgodovinske in plemenske meje. Ta izjava je spravila dr. Korošca v veliko stisko, iz katere si je skušal pomagati s tem, da njegova stranka nikoli ni dala pismene izjave proti zgodovinskim mejam. — Nato je Draškovič ponovno izjavil, da o dotičnem sporazumu obstoja pismeni protokol, ki so ga na eni strani podpisali Draškovič in Pribičević, na drugi strani pa zastopnika parlamentarne zajednice Protić in dr. Vesnić. Ta protokol je bil znan dr. Korošcu in dr. Drinkoviču in je bil objavljen na temelju tega sporazuma, ko je bil dr. Korošec še v vladi do srede maja 1920.

To izjavo ministra Draškoviča je zbornica sprejela z veliko pozornostjo in ogerčenimi vzkliki zaradi neodkritosti klerikalcev. Nato je dr. Korošec izjavil, če je vse tako, potem je Vesničeva vlada prevarila njega in dr. Drinkoviča, katero izjavo je skupščina kvitirala z glasnim smehom. Dr. Korošec je začel nato ubirati milejše strune, čes da bi se tudi klerikalna stranka dala dobiti za sporazum. Namesto tega pa je bila v ustavo sprejeta določba, ki omejuje pravico škofov, da svobodno občejuje s Sv. Očetom, in vrhutega še kancelarparagraf. Poslanci so prekinjali govornika z medklie, da ustava verskim družbam garantira občevanje z njihovimi poglavarji v tuji državi. Glede kancelarparaafa je dr. Korošec priznal, da duhovščina greši, vendar pa naj se razsodba o tem prepušča duhovnim disciplinarnim sodnijam. Diplomatični govor dr. Korošca so splošno razumeli tako, da bi njegova stranka rada začela pogajanja za vstop v vlado.

Zavlačevalna taktika opozicije.

Beograd 16. aprila. V današnji seji konstituante je v imenu kluba samostojnih kmetov Milan Miloradović govoril za ustavo, ki jamči eno državo, eno vlado in eno zakonodajno skupščino. Pobija izvajanja dr. Korošca s prejšnjega dne. Naglašja potrebo, da se ustava čim prej sprejme, ker jo narod pričakuje. V imenu Narodnega kluba govori dr. Surmin, ki imenuje načrt ustave reakcionaren. Ko je omenjal, da so v načrtu celo posnetki iz ustave caristične Rusije, ga je pozval dr. Lukinič, naj pove, kateri. Ker ni vedel odgovora, je nastal splošen smeh. — Pričakovati je konca generalne (splošne) debate v 10 dneh. Klerikalci hočejo razpravo zavleči s tem, da so vse člane svojega kluba vpisali kot govornike. V ponedeljek govori v imenu demokratskega kluba dr. Lukinič.

Politične vesti.

Jugoslovenski kandidati v Istri. Na sestanku glavnih zaupnikov 14. tm. v Trstu je bila sestavljena naslednja kandidatna lista za istrsko volilno okrožje: 1. dr. Josip Wilfan, odvetnik; 2. dr. Uliks Stanger, odvetnik; 3. Ivan Stari, delavec; 4. dr. Stojan Brajša, odvetniški kandidat; 5. Franc Flego, posestnik; 6. Tomo Herak, poljedelec. — Izvzemši dr. Wilfana so vsi ostali kandidati Istrani. Lista

je bila sprejeta soglasno od vseh istrskih zaupnikov. Zadnji dan za predložitev kandidatskih list generalnemu volilnemu komisarijatu je ponedeljek 25. tm. ob 16. uri.

Kako pripravljajo Italijani volitve v zasedenem ozemlju? Ker dobro vedo, da bo hrvatsko in slovensko ljudstvo pri volitvah v parlament pod vodstvom svoje inteligence našlo pravo pot, da pa se bo brez nje dalo zbegati in oplašiti, so Italijani vsemu našemu učiteljstvu v Istri dali ukaz, da pred volitvami zapusti domovino in ode v tujino. Tudi zavedne naše duhovnike so iztirali z njihovih mest. Svojni službo vrše tudi grozljiva pisma, osebni napadi, ogrožanje imetja itd. Oblasti vse to vidijo in — trpe, deloma celo pomagajo. Tako delajo takozvani kulturni barbari.

Preustroj zemaljske vlade v Zagrebu. Za poverjenika prosvete je imenovan dr. Alaupovič, za poverjenika pramosoja dr. Jovanovič in za poverjenika poljedelstva Gjermanovič.

Minister dr. Draškovič je 16. tm. podal ostavko. Kdo bo naslednik, še ni določeno.

Novi muslimanski klub iz muslimanskih poslancev iz južne Srbije, ki so bili dozdaj člani radikalnega in demokratskega kluba, se je osnoval v konstituenti. Izstopili so, ker se niso mogli z vlado zediniti glede rešitve agrarnega vprašanja v južni Srbiji. Novi klub šteje 14 poslancev.

Odredbe proti komunistom se morajo v smislu navodil, izdanih ponovno od ministra Draškoviča, tudi vnaprej točno izvajati.

V zadevi luke Baroš in Delte so hoteli Italijani napraviti zmedo in so potom angleškega lista »Morningpost« spravili v svet vest, da se bo še le rešilo po dogovoru med Italijo in Jugoslavijo. Te vesti so seveda neresnične, ker luka Baroš glasom rapalske pogodbe pripada Jugoslaviji. Pašić poda v konstituenti v kratkem tozadevno izjavo.

Avstrijski parlament odklonil predlog za izgon Habsburžanov. V seji avstrijskega parlamenta 15. tm. je nastopila krščansko socialna stranka proti zakonu o izgonu Habsburžanov iz Avstrije in je svoje zadržanje utemeljevala s tem, da bi bil tak zakon proti demokraciji, da bi ne koristil republiki in da se da monarhistična nevarnost odstraniti z navadnim zakonodajnim določbami. Državni kancler Mayer je odgovarjal in povdarjal, da so stali za Karlovo pustolovščino gotovo francoski krogi in monarhistično orientirana aristokracija. Danes še ni gotovo, kam se bo Karl zatekel. Za obstoj in bodočnost Avstrije je pa nujno, da se z izgonom vseh Habsburžanov enkrat vselej prepreči vsaka nevarnost za republiko. **Vladni predlog glede izгона Habsburžanov** je bil s 85 proti 84 glasovom odklonjen.

Wranglovi kozaki. Iz Beograda poročajo, da je odposlanstvo generala Wrangla prosilo našo vlado, naj sprejme 25.000 vojakov iz bivše Wranglove armade. V vojnem ministertvu razmotriva jo, ali je mogoče sprejeti in namestiti v obmejnih krajih 10.000 kozakov. (Vest objavljamo z veliko rezervno).

Madžarsko zaroto proti Rumuniji so izsledili na Sedmograškem. Zapri so nad 80 oseb. Našli so pri njih v Budimpešti tiskane komunistične letake.

Anarhija v Italiji. Boji in poboji med fašisti in komunisti še niso ponehali. V Livorno so fašisti napadli te dni komuniste, ki so pobegnili v poslopje, kjer je sedež republikanske stranke. Fašisti so otvorili ogenj na poslopje, komunisti so odgovarjali. Nato so fašisti poslopje zažgali. Dve osebi ste mrtvi, deset ranjenih. **Angleška kriza.** Rudarji so že pričeli

omagovati v boju, ker so stavkovne blagajne prazne in ker jim železničarji in transportni delavci niso priskočili na pomoč. Rudarji groze, da vsled odpovedi splošne stavke izstopijo iz delavske trozveze.

Francija pripravlja mobilizacijo. Za slučaj, da bi odpor Nemčije proti izvršenju obveznosti 1. maja povzročil komplikacije, je francoska vlada izdelala načrt za delno mobilizacijo.

Na Turškem je odstopil veliki vezir Tevfik-paša. Njegov naslednik je Bekir Sami bej. Poročajo, da je sklenjen dogovor glede preložitve glavnega mesta Turčije v Angoro.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 14. aprila 1921.

Gospod urednik! Kakor vidim, je bilo zadnji čas tudi Celje osrečeno z osebnimi napadi v volilnem boju. Nas Mariborčane navdaja to skoro z majhnim zadovoljenjem, ker boste odslej lažje razumeli naš ljuti boj v Mariboru. V Celju k sreči še nimate nobenega klerikalnega lista in ste tako tem strupenim puščicam vendar malo oddaljeni. Po našem Mariboru pa se že od prevrata razliva toliko te krščansko-zlobne gnojnice, da je javno življenje skozinskoz otrovano in se res čudimo vztrajnosti onih naprednih mož, ki mirno prenašajo vse besne zahrbtnosti iz Cirilove tiskarne in delujejo naprej na političnem polju.

Prijetno pa ni po tej godli brozgati, zato jo bom prešel in Vam sporočil le toliko, da smo imeli demokrati minulo nedeljo lep volilni shod, na katerem so naši kandidati pod vodstvom dr. Serneca stvarno razvijali naš program za delo mariborskem občinskem svetu.

Značilno za naš politični boj je v zadnjem času to, da stojijo klerikalci zopet v eni bojni fronti s socialisti, to je Nemci in nemškutarji in komunisti proti naprednjakom. Med demokrati in narodnimi socialisti doslej ni zaznamovati napadov. Od narodnih socialistov je veliko ljudi prestopilo zopet nazaj v demokrat-sko stranko, ker obsojajo paktiranje narodnosocialističnih poslancev Deržiča in Brandnerja s protidržavnimi elementi ob priliki znanega glasovanja v konstituenti. Prestopil je n. pr. dosedajni njihov tajnik, znani koroški delavec, Valtar, odbornik učitelj Malenšek in celo njihov bivši kandidat, odvetnik dr. Ravnik. Voditelji obeh strank pa so uvideli, da bi bil medsebojni boj le v korist protinarodnim klerikalcem in tako uporabljamo oboji svojo energijo v koristnejše namene.

Ker čitam v včerajšnji «Novi Dobri», da nameravajo narodni socialisti ustanovljati svoje denarne zavode in Vi zavračate njihovo utemeljitev, češ, da naši denarni zavodi odpovedujejo, oziroma odrekajo njihovim pristašem kredite. Vam sporočam, da skušajo narodni socialisti ustanovljati svoje denarne zavode predvsem zato, da najdejo sredstev za potrebe svoje stranke. Obprilki zadnjega glavnega strankinega zborovanja v Ljubljani so prišli delegati češke narodno socialistične stranke predvsem zato tja, da se pogovore radi ustanovitve češko-jugoslovanske banke pri nas v iste svrhe. V koliko je stvar dozorela, ni bilo objavljeno. V isti namen nameravajo ustanoviti narodni socialisti v Mariboru Ljudsko kuhinjo.

Izredno agresivni pa so postali zadnji čas mariborski socialdemokrati. V svojem nemškem glasilu «Volksstimme» sploh ne pišejo nič o delavskih težnjah, ampak od številke do številke po vzoru »Straže« napadajo in smešijo demokratske može in naš dnevnik »Tabor«, zagovarjajo nemške šole in razne nemške kapitaliste, tako, da se ta list prav nič ne razlikuje od vaše »Ciller-Zeltung«. Malo zmernejša je »Enakost«, glasilo iste stranke in istih izdajateljev. In to je baš tisto čudo — bolje rečeno — dvorezna imazanost, ki jo igra v Mariboru ljubljanska socialna demokracija, katera je lastnica obeh listov in Ljudske tiskarne, ki ima vsled tega vse nemške klijente. — Zdi se nam pa, da tudi ta Kristanova trgovska politika socialistov v Mariboru ne bo vedno držala na površju.

Pismo se mi je proti volji zategnilo v politiko, pa nič ne de, bodo naši socialistični listi imeli vendar zopet kaj snovi za svoje otročje napade, kakor so to stó-rili tudi z mojim zadnjim dopisom. Povedal vam bom zato h koncu kaj bolj veseliga.

Lepo se namreč v Mariboru razvija Sokol. Gimnazijska telovadnica nam je postala že pretesna za redne člane in tako se je morala vrsta starejših, med katero telovadijo obrtniki, učitelji, trgovci, profesorji, sodni svetniki itd. v starosti do 63 let, umakniti v drugo telovadnico. Tudi ženske so uvedle vrsto starejših, ki ravnotako marljivo telovadijo. Mladina pa je skoro vsa pri Sokolu. In tako po mariborskih ulicah slišite vsak hip, kako otroci popevajo ali žvižgajo »sokolsko«. To je največji plus v mariborskem javnem in kulturnem življenju. Mi si od razvoja sokolske misli tu ob meji kar največ obetamo in je Sokol gotovo najtrdnější temelj državne ter jugoslovanske edinstvenosti.

Zadnji čas se je sokolska misel zanesla celo v doslej tako nazadnjaške Slovenske gorice in sta začela prav krepko delovati sokolska odseka v Jarenini in Sv. Jakobu v Slov. goricah, kjer imajo klerikalci svoje najstrastnejše agitatorje. Mnogo pripomore širjenju sokolske misli v okolici zlasti jezdni odsek, ki ga je letos ustanovil mariborski Sokol. Šteje že krog 50 članov in so med drugim poleteli ti Sokoli ob nedeljah v Št. Ilj ter nazaj grede obiskali ter utrdili Sokola v Jarenini. Minulo nedeljo pa so ob prekrasnem pomladanskem solncu pobiteli k ustanovitvi Sokola pri Sv. Jakobu. Dostojno obnašanje naših Sokolov med ljudstvom v hipu razoroži vse klerikalne klevete in ljudje povsod veselo pozdravljajo naše krepke fante, ki veselo prihajajo v naše vasi in zapojejo »sokolsko«. Ker je jahanje obenem zdrav in lep šport, bi bilo želeli, da si Sokoli po možnosti povsod ustanovijo lazne odseke in tako lažje pridejo ob nedeljah vna na deželo med naše ljudstvo in tam širijo vero v zmago sokolskih idej, to je sreče in moči ujednjenega jugoslovanskega naroda.

Mariborske novice.

Kako znamo »čistiti«? V delavnicah južne železnice v Mariboru zaposleni nemški nacijonalec, mizar - delovodja Sepl Eberwein je bil ob Vel. noči odpuščen in izgnan iz Jugoslavije. Objubljeno je bilo, da pride na njegovo mesto Slovenec. Sprejet pa je bil na to mesto zopet zagriženi nemški hujskač. Kdaj bodo naše oblasti pokazale napram južni železnici končno toliko energije, da bo napravljen v tem gnezdu nemške hujskarije v Mariboru red in mir?!

Poročil se je 12. tm. g. Julče Novak, načelnik mariborskega Sokola, v Metliki z gđ. Ljubico Makarjevo.

Velik vlom se je izvršil pred dnevi v trgovino Worsche v Gosp. ulici. Neznani vlomilci so vdrli skozi postranska vrata v Jenkovi ulici, prišli skozi trgovino Melistroja v Worschetovo trgovino in odnesli za 122.757 K svilenega blaga.

Ptujske novice.

V ptujskem okraju je izbruhnila pri govedu kuga na gobcu in parkljih. Prizadete so zlasti občine Krčevina in Rogoznica. Odrejena je krajevna kontumaca nad temi in vsemi sosednimi občinami (Vurberk, Mestni vrh, Janževci, Kican, Podvinci, Brstje in Breg).

Celjske novice.

Občni zbor celjske podružnice Jugoslovanske Matice se je vršil minulo nedeljo ob srednji udeležbi. V uvodnem nagovoru izreka dozdajni predsednik gosp. Sanci zahvalo vsem, ki so materijalno podprli delovanje Matice, zlasti učiteljsvo, narodne železničarje itd. Tajnik g. Luznik poda poročilo o delovanju podružnice v pretečenem poslovnem letu; poročilo je obsegalo navedbo ovir in težav, na katere je naletela podružnica pri delovanju; slednje je obsegalo nabiranje denarnih sredstev za izvrševanje društvenih nalog, javne nastope ob raznih važnih prilikah (Vidov dan, regentov obisk, koroški plebiscit, rapalska pogodba, aneksija itd.), širjenje ideje Matice med narod itd. Blagajničarka gđ. Omladičeva poroča, da je zbrala podružnica v preteklem letu na članarini (344 članov) 10.799 K 60 v na darilih 18.907 K 05 v ter z zbirko ob priliki aneksije 17.324 K 68 v, v Ljubljano se je poslalo centrali 22.100 kron, stroškov je bilo 2.895 K 46 v. Odbor se da absolutoriji. Na predlog dr. Kalana se izvolijo v novi odbor: predsednikom gimn. ravnatelj g. Anton Jeršinovič,

koč odborniki gg. dr. Omerza, dr. Dornik, dr. Orožen, Jerše, Luznik, Černež, kot namestniki gđ. Omladičeva, gg. Plahuta in Batič, kot preglednika gg. Wuti in Gobec in kot delegata gg. Jeršinovič in Luznik. Prevzemši predsedstvo izvaja g. Jeršinovič, da mora podružnica bolj povdarjati idejno stran nalog Jugoslov. Matice. Misel treba zanesti do zadnjega seja in do zadnje hiše. Težko in trudapolno delo, vendar potrebno. Gđ. Zupančičeva želi, da bi J. M. posvečala vso pozornost tudi izseljeniškem vprašanju. G. Gabere želi, naj odbor celjske podružnice izposluje pri centralnem odboru, da da izdelati sliko, predstavljajočo hrepenenje naših bratov po odrešenju in našo jekleno voljo to odrešenje doseči. Taka slika bi se naj pomnožila in visela bi naj v vsaki jugoslovanski hiši. Gđ. Knezova želi, naj bi se uvedlo plačevanje članarine po položnicah. Glede načina pobiranja članarine se razvije daljša debata, v katero posežejo gg. Jeršinovič, Maslnak, Voglar, Sanci. G. Mrevlje priporoča prirejanje družabnih večerov zlasti za nižje sloje in begunske kroge. Na inicijativo g. dr. Gv. Serneca se razvije razprava o razmerju med J. M. in Cir. Metodovo družbo, v katero posežejo gg. Sanci, Gabere, Jeršinovič in Luznik. Na predlog g. Luznika se sprejmeta dve resoluciji, v katerih se od merodajnih krogov zahteva odločnost v represalijah za krivice, ki se gode našim ljudem na Koroškem, dalje se zahteva, da se zastavijo vse sile v rešitev koroškega vprašanja v smislu, kakor je bilo rešeno vprašanje Gornje Šlezije. Koncem izreka dr. Kalan zahvalo dozdajnemu predsedniku g. Sanci, katerega delo bomo vsled njegove službene preselitve v Maribor v našem javnem življenju zelo pogrešali. Zborovalci so z živahnim odobravanjem izrazili svoje soglasje z izvajanjem. S pozivom na vztrajno in resno delo zaključil g. Jeršinovič občni zbor.

Iz seje mestnega sosveta celjskega dne 16. tm. V domovinsko zvezo se sprejmejo: Železničar Simon Krivec, vdova delavca Terezija Zupanc, meroizkusnik Ivan Skok. Kot Nemci in tuji državljani se odklonijo: Ana Staudinger, Ana Kropfitch, Ludovika Kunnerle, Friderika Srimz; glede šivilje Franc. Morcatti, pristojne v Italijo, se izvrše poizvedbe glede narodnosti. — Mestni uradnik Grobelnik se imenuje definitivnim pisarniškim pomočnikom. — Marija Wouk je bila vratarica v bivšem nemškem otroškem vrtcu v Gaberjih, pozneje lišnlca istotam. Ker vsled nastanitve redarske stražnice v poslopju potreba lišnlca odpade in je Wouk brez posla, se ji stanovanje odpove. — Izobraž. društvu »Svobodi« se za 30. aprila zvečer v svrhu prireditve dramatičnega večera dovoli poraba mestnega gledališča. — Sklene se uvedba 200%-ne obč. doklade na plačarino. — Nad vhomom v mestno pokopališče se namesto sedajnega nemškega napisa napravi slovenski napis, na predlog prof. Cestnika sledeči: »Jaz sem vstajenje in življenje«. — Celjskemu odseku Slov. plan. društva se v svrhu popravil v Hudčevem grabnu dovoli večja množina lesa iz mestnih gozdov. — Razne prošnje za napravo stojnic za prodajo sadja itd. na raznih prostorih ob celjskih ulicah se iz zdravstvenih in estetičnih ozirov odklonijo. — Naprava za centralno kurjavo v mestni osnovni šoli je postala defektna. Ker so popravila od prevrata stala že nad 25.000 K, se sklene pozvati zgraditelja peč, Brücknerja iz Gradca, da po svojem strokovnjaku pusti napravo pregledati. — Najemnine v mestnih hišah, ki so z ozirom na najemnine v drugih hišah zelo nizke, se s 1. majem zvišajo za 33,33%. — Prošnja za napravo lesnega skladišča na prostora med Koprivnico in Koserjevo hišo se odkloni, ker bi skladišče ne bilo od sosednih stavb, kakor je to predpisano, oddaljeno 24 m. — Konzorcij za zgradbo javnega skladišča za carinarino in stanovanjskih poslopj za uradništvo hoče kupiti v to svrhu mestno zemljišče ob Savini (Weberjevo). Sklene se, prepustiti zemljišče konzorciju po 40 K m² pod pogojem, da se z zidanjem prične takoj, da se za najmanj 4 uradnike istočasno s stavbo skladišča napravijo stanovanja, za ostalo uradništvo pa najkasneje do konca l. 1922, za kar mora konzorcij v pogodbi dati popolno garancijo. — Od zneska, ki ga je dala deželna vlada ob priliki regentovega obiska za tozadevne priprave mestu na razpolago, je ostalo 2.435 K. Sklene se, dati ta znesek na raz-

polago mestnim ubožnim očetom v primerno razpolaganje v korist mestnim revežem.

Prva hrvatska štedionica, ki je prevzela — kakor že znano — češko Unionbanko, namerava svoj obrat znatno razširiti in pomnožiti osebje. Kakor pa čujemo, ne misli na to, da bi v to svrhu tudi zidala. Z vso odločnostjo zaktevamo, da poklicani činitelji prisilijo lanko k zidanju novih obratnih prostorov pa tudi stanovanj za vse nove in stare uslužbence podjetja. Stanovanjska komisija mora v očišled težki krizi v stanovanjskem vprašanju odločno stati na stališču, da ne da niti enemu novemu uslužbenca podjetja stanovanja. To je zahteva vse naše javnosti. Banka, ki je lahko ob priliki zadnje bilance razdelila med delničarje 60 milijonov kron, je tudi v položaju, da zida.

Vinska klet v groblji se je dala v našem vinskemu trgovcu g. Matkoviču.

Triglavanski ples. Prosim nujno vse dame pripravljalnega odbora, da mi vrnejo nabiralne pole, ki so jih prevzele ter izročijo račune, da sklenem skupen obračun. Predsednik pripravljalnega odbora.

Triglavska slavnost. Za slavnost prečeli smo toliko raznovrstnih prispevkov od blizu in daleč, da je nemogoča objaviti seznam vseh darovateljev. Ko bo cel statističen material nabran, objavimo kratko poročilo o glavnih prispevkih in voditeljih nabiralnih akcij, ter celotnem čistem dobičku.

Popravila brvi čez Voglajno so stala mestno občino, ki jih je izvršila v lastni režiji, nad 23.000 K.

Poročila se je gospa Marta Voh, rojena Simonišek, z gospodom Stanko Ravterjem, sekcijiskim uradnikom juž. ž. v Mariboru. Bilo srečno!

Umrli je v graških zaporih znani bivši celjski »veletrgovec« Peter Zajc.

Obrtni vestnik.

Obrtniški sestanek v četrtek 21. apr. pri Grenadirju. Na sestanek se opozarja posebno vsi okoliški obrtniki in se prošeni — brez oziira na članstvo —, da se polnoštevilno udeležijo.

Zborovanje gostilničarjev v Celju. V nedeljo, dne 24. aprila 1921 ob pol 9. uri dopoldne se vrši v Celju hotel »Balkan« shod vseh gotilničarskih zadrug na bivšem Spod. Štajerskem glede skupne stanovske organizacije in ustanovitve zveze za Sp. Štajersko.

KAKO »HRVATSKI RADIŠA« NA HRVATSKEM VZGAJA OBRITNI IN TRGOVSKI NARASČAJ?

O tem prinaša ljubljansko »Jutro« sledeče zanimivo poročilo:

Iz poročila o letošnji skupščini društva »Hrv. Radiše« v Zagrebu je razvidno, da koraka »Hrvatski Radiša« z vedno večjim poletom udejstvovanju svojih ciljev naproti, to je odgoji trgovskega in obrtnega narasčaja in širjenju veselja do dela. Društvo so ustanovili in vodijo obrtniki in privatniki, ki se brigajo za vzgojo obrtniškega stanu. Že danes je »Hrv. Radiša« najlepše sistematično zasnovana in najuglednejša trgovska in obrtna organizacija vzgoje, dela in inicijative v državi. Ogromni napredek v tako kratki dobi vzbuja pozornost v vseh jugoslovanskih trgovskih in obrtnih krogih. Društvo je imelo leta 1918 samo 1103 člane, danes jih šteje 5500. Društvena imovina je znašala leta 1918 okrog 98.000 K, letos pa že 1.193.527 K. Društvo je priredilo preteklo leto v Zagrebu in provinci 55 sestankov, anket, predavanj in konferenc.

Celokupno delo »Hrv. Radiše« se deli približno sledeče: a) skrb za nameščanje in nadaljno vzgojo obrtniške in trgovske omladine; b) podpora začetnikom, trgovcem in obrtnikom; c) propaganda potom predavanj, anket, izložb itd.; d) organizatorno delo društva; e) pridobivanje sredstev za bodoče delo in za razvoj društvenega delovanja.

Društvo je namestilo v zadnjih dveh letih 1148 dečkov - vajencev v različne obrti in je potem skrbelo za nje s tem, da je vodilo evidenco o teh vajencih, da je dopisovalo z mojstri in jim dajalo potrebne nasvete, da je stalo v zvezi s stariši gojencev, s poverjeništvii in delovnimi odbori in pomagalo za nasvete, priporočil, kreditom itd. Poročali smo že, da dela društvo z največjo žilavostjo za ustanovitev in gradbo »Radiškega Doma«. Obenem je stopilo s sokolskimi društvi v stik in jih naprosilo, da prevzamejo va-

Koncert jugoslovanskega komornega kvarteta je radi nepričakovanih ovir preložen na ponedeljek, dne 25. tm. Že kupljene vstopnice obdrže svojo veljavo.

ience in gojence v svoje vrste, da jih vzgajajo v narodni zavesti, v disciplini, ter da podpirajo njih telesni razvoj. Sokolska društva so se radevolje odzvala prošnji in tako telovadi pri Zagrebškemu Sokolu že nad 100 vajencev, ki jih je »Radiša« tjakaj dirigiral.

Propagandi dela je bilo posvečeno preteklo leto mnogo anket, sestankov in predavanj, ki jim je bila glavna tema: organizacija dela na vseh poljih. Po vzoru Masarykove akademije dela vodi »Radiša« boj proti nedelu, nesmotrenemu delu in nepoštenemu delu.

Organizacija društva je danes tako daleč izvedena, da šteje poleg centralnega društva v Zagrebu še tri podružnice v Sarajevu, Bjelovaru in Gospiču, potem 28 delovnih odborov in 149 poverjenštev.

»Radiša« se dobro zaveda, da je treba za odganjanje novih možnosti zaslužka v obliki močnih, prvovrstnih obrti in industrije, inteligentnih mojstrov in izurjenih pomočnikov. Zato je edina prava pot, začeti od malega drevesca, to je od vajencev, ter ga voditi z umnimi nasveti v življenje. Pri nas je vzgoja trgovske in obrtne omladine še več ali manj v povojih. Radi tega bi bilo želeli, da se obrnemo na »Radiševo« pot. »Radišina« propaganda dela je tudi pri nas nad vse potrebna. Posnemajmo Hrvate v onih dobrih stvarih, v katerih zaostajamo za njimi.

Volilno gibanje.

Laško. Iz našega trga ste se predložili dve kandidatski listi za občinske volitve in sicer je prva JDS, druga pa klerikalna. Poznavalec razmer se bo čutil, kako so mogli klerikalci sestaviti svojo listo, ko med tržani razen dekana in kaplana ni izrazitega klerikalca. In res je klerikalna lista hodila čudna pota. Čuteč svojo brezmoč so stopili klerikalci predvsem v stik z Zupancem (NSS). Ker še ni bilo dovolj imen za listo, sta jo Zupane in dekan stuhtala tako, da bi bilo najboljši, da bi vse stranke složno nastopile. V ta namen je prišel dekan do uglednega člana naše stranke in mu stavil to ponudbo, povdarjajoč, da ga pošilja Zupane. Seveda je g. dekan naletel na trd kamen. Sedaj je moral kaplan v ogenj. Stopical je od jutra do večera od hiše do hiše, žep mu je bil nabasan z lepimi, rujavimi viržinkami kot vabo za kaline. Pa tudi viržulje niso mogle napolniti klerikalne liste in stvar se je razvijala tako, da bi občinski odbor dobil pravo lice, namreč JDS in socialnodemokratsko. V zadnjem trenutku pa so soc. demokrati storili usodno napako. Na silne prošnje Bl. Zupanca so ga sprejeli v svojo listo, kar je imelo za posledico, da je več drugih kandidatov preklicalo svoje podpise in soc. dem. lista se je razbila. To okolnost sta dekan in kaplan spretno izrabila ter ulovila več bivših soc. demokratskih kandidatov na svojo stran in z njih pomočjo sestavili listo. Le-ta nudi zelo pestro sliko. Večina kandidatov ni nikdar čutila klerikalno in jih je le častihlepnost zagnala med klerikalce. Obsojanja vredna je nediscipliniranost nekaterih naših in soc. demokratskih ljudi, ki nočejo razumeti, da vsi ne morejo biti na listi in tudi ne vsi izvoljeni. Vsaka stranka pošlje na odgovorna mesta tiste pristaje, na katerih značaj se lahko zanese in ki so za stranko kaj storili. Udeležite se v stranki in ona vas bo upoštevala. Volilcem izbira ne bo težka, pogled na listo bo zadoščal, da bo vsak vedel, kam bo vrget volilno kroglico. Vsakdo se bo pa premislil voliti listo, na kateri sta dekan in njegov hlapec!

Rdeča in črna internacionala v Mariboru. Iz Maribora poročajo: Volilni boj v Mariboru se je vnel z vso vehemenco. Ta boj se vrši od osebe do osebe in je doslej še precej dostojen. Komunisti so vložili posebno listo pod krinko »delavske skupine«, nositelj liste pa je železniški delavec Ivan Krajnik. Značilno je, da ni na komunistič. listi niti enega pronesiranega komuniste, edino na prvem mestu med namestniki je znani Nachtigall. Socialni demokrati odločno dementirajo vsako zvezo s komunisti. Največ skrb povzroča vsem strankam volitev župana. Tu sta dve struji in sicer napredna z JDS in NSS, ki želi na čelu mestne uprave kot župana dr. Serneca, ter socialnodemokratska, komunistična in nemška, ki kandidira socialnodemokratskega učitelja Grčarja. Odločili bodo vsekakor slo-

venski in nemški klerikalci. Kakor stoji zadeva danes, bodo klerikalci odločili v prilog socialnih demokratov, tako, da se računa na zvezo med rdečo in črno internacionalo. Klerikalci namreč upajo, da bodo dobili v slučaju, če postane Grčar župan, mesto podžupana za gosp. dr. Leskovarja. Upa se sicer, da si bodo v interesu slovenskega naroda klerikalci se premislili, a njihov srč napram vsemu, kar se kliče napredno, je tako velik, da bi se zvezali s samim hudičem, samo da zaščitijo svoje interese.

Dopisi.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 10. tm. zvečer ob 11. uri je začelo goret strojno poslopje za električno razsvetlavo na Reštajnu, ki je last Trboveljske prem. družbe. Pogorelo je popolnoma do tal. Škoda znaša preko milijon kron. Kako je ožen nastal, je še neznan. Zgoreli so vsi stroji in druge naprave.

Dnevna kronika.

Vremenski preroki, ki so za čas od 10. do 15. tm. napovedovali rastop mraza in snega, se tokrat niso preveč zmotili, zakaj konec napovedanega roka je res nastopila reakcija in v noči od 16. na 17. tm. je tudi zapadla sneg. April nas je dolgo varal, končno pa pokazal svoje muhe. Vsled večdnene deževja in vsled snega je vodovje močno naraslo.

Pariz šteje po zadnjem popisu 2.863.741 prebivalcev (za 16.512 več ko l. 1911).

Poletnega časa naša vlada letos ne bo odredila, ker so odpadli vzroki.

Jugoslovanski škofje so bili nedavno v Rimu in — kakor se poroča — so dosegli, da se bodo odslej vsi obredi, ki jim vsebuje rimski ritual, vršili v naši državi v živem narodnem jeziku. Pri slovesni maši se bosta pela odslej epistola in evangelijski v narodnem jeziku. To je seveda le mrvica pravice, ki nam jo je vrget Vatikan, na drugi strani pa izvem, da na zasedenem ozemlju ne bo imenovan za škofa več noben Jugoslovian.

Imenovanja. V ministrstvu poljedelstva je imenovan za sekretarja 2. razr. pisatelj dr. Anton Novačan, Asistentom v poljedelski kontrolni postaji v Topčiderju je imenovan ekonom 3. razr. Bogdan Ferlinec.

Poštarne pristojbine se zvišajo. S 1. majem se zvišajo poštarne pristojbine sledeče: za pisma do 20 g po 50 par, za vsakeh nadaljnjih 20 g še 25 par, za odprte dopisnice 25 par; za tiskovine do 50 g po 10 par; za vzorce blaga do 50 g po 10 par; za poslovne papirje do 50 g po 10 par. Za vsako priporočeno pošiljatev se plača 1 dinar. Za avizo se plača 20 par. Za dostavljanje pošiljatev na dom se plača 1 dinar. Za pakete do 5 kg se plača 5 dinarjev, od 5—10 kg 10 dinarjev, od 10 do 20 kg 20 dinarjev. Ako je navedena vrednost, se plača do 100 dinarjev 50 par, od 100—500 dinarjev 1 dinar, od 500 do 1000 dinarjev pa 2 dinarja. Največja teža sme biti 20 kg, najvišja vrednost pa 1000 dinarjev. Za velike pakete se plača dvojna pristojbina po teži. Za dostavitev paketa na dom se plača 2 dinarja, kdor pa pride na pošto po pošiljatev, plača le 20 par za avizo. — Z eno poštno nakaznico se sme poslati največ 1000 dinarjev ter se plača do 25 dinarjev po 50 par, od 25 do 50 dinarjev po 80 par, od 50 do 100 dinarjev po 1 dinar, od 100—300 dinarjev po 1 in pol din., od 300—500 din. po 2 dinarja, od 500—1000 din. pa po 3 dinarje. Za dostavitev denarja na dom se plača za vsakeh 50 dinarjev po 20 par, za povratni recept pa 1 dinar. — Poštno ravnanje je primorano k takemu povišanju, ker znašajo dosedaj dohodki vseh pošt v kraljevini komaj 40 milijonov dinarjev, izdatki so brez draginskih doklad dvakrat večji. Vrh tega pa se je tudi material znatno podražil.

Narodno gospodarstvo.

Poljedelsko razstavo v Pragi priredi Kmetijska družba češkoslovaške republike. Priprave so po čeli državi v polnem teku. Zastopana bo kmetijska in gozdarska panoga, gospodarska industrija, zlasti tovarne kmetijskih strojev. Posebno lep bo gozdarski oddelek, v katerem bo zastopan tudi lov. V razstavi kmetijske industrije bodo sodelovale sladkorna, mlinarska in pivniška industrija. Boga-

ta bo razstava združništva iz Češke in Moravske. Prijave sprejema Poljedelska družba Češkoslovaške republike v Pragi II., Vodičkova ul. 38.

Izvoz živine in mesa iz Jugoslavije je do nadaljnjega prepovedan.

Mednarodni gostilničarski kongres se vrši od 18. do 22. tm. v Monakovem. Udeleži se ga tudi delegacija jugoslovanske gostilničarske »Osrednje zveze«.

V svrhu trgovinskih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo so dospeli v Beograd italijanski delegati Luzzioli, Bartelli, Carpielli in Silvestri. Ker prva seja dne 15. tm. vsled nepoznane obvestila nekaterih članov naše delegacije ni bila sklepna, se vrši te dni prva oficijalna seja.

Nov premogovnik pri Črnomlju. Pri takimenovanju Kazinarici v črnomeljski okolici se odpira nov premogovnik. V kratkem prispejo stroji in se takoj prične z vrtanjem, tako da bodo Belokranjci, ki se v večjem številu selijo v Ameriko, našli odslej doma dela in zaslužka.

Zadnja poročila.

III. SLOVENSKI TRGOVSKI SHOD V MARIBORU.

Maribor 18. aprila. Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo je priredila letos svoj II. redni občni zbor v soboto, dne 16. aprila v Mariboru v gremijski šoli. Udeležilo se je zboru nad 50 delegatov, ki so zastopali trgovska združenja iz vseh krajev Slovenije. Sledeči dan pa se je vršil III. slovenski trgovski shod v dvorani Götzove pivovarne. Shodu, ki se je moral opoldne prekiniti in ob 2. uri popoldne nadaljevati, je prisostvovalo nad 200 slovenskih trgovcev. Navzoči so bili razun tega vladni svetnik dr. R. Marn kot zastopnik ministrstva za trgovino in industrijo, obrtno-združni komisar I. Založnik za obrtno-združno nadzorništvo, dr. Mulaček kot obrtni referent okrajnega glavarstva mariborskega, I. Knez in dr. Windischer za Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani in »Merkurja«, profesor dr. Beloševič za Savez trgovaških združenj za Hrvatsku i Slavoniju, Kovačević za Trgovačko združenje in Karlovcu, zastopniki Slovenskega obrtnega društva mariborskega in Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Poročali so: Ivan Mohorič o reviziji avtonomne carinske tarife in sklepanju trgovskih pogodb, Ivan Kejžar o prometnih ovirah, Vilko Weigl o važnosti Maribora kot prometnega križišča, Franjo Zelenik o prosvetnem delu med trgovstvom, dr. Sernec o hihah sedajnega obdavčenja in Zebal o stališču trgovstva napram nakupovalnim, prodajnim in konzumnim zadrugam. Vsi referati so bili skrbno pripravljeni in so želi obilo polihale. Razvila se je živahna debata, v katero so med drugimi posegli prof. dr. Beloševič, Pinter, Senčar, dr. Ratej, Perger, Korošec, Stermečki, Tonej. Zborovalci so soglasno sprejeli več resolucij, v katerih se zahteva uvedba novega modernega enotnega trgovskega zakona, kompetenca ministrstva za trgovino in industrijo za vsa industrijska, trgovska in obrtna vprašanja, pogoj usposobljenosti za podelitev obrtnega lista, primerna udeležba trgovstva na javni upravi, uklenjenje podpor in slobode davka za nakupovalne, prodajne in konzumne zadruge, uklenjenje navedbe o plačilu 50% fakturne vrednosti za ono blago, ki se je v Nemčiji naročilo in že plačalo pred izdajanjem navedbe, priklopitev Prekmurja k slovenskemu železniškemu omrežju, dogradba rogaške proge do Krapine, železniška zveza Maribor-Ljutomer. Zborovanje sta vodila dopoldne I. Jelačin (Ljubljana), popoldne R. Stermečki (Celje). Za prihodnje leto se je določilo Celje kot kraj zborovanja. Mariborsko nemškutarsko trgovstvo se je vzdržalo vsake udeležbe, kar je v resnici prav veselo; kajti čimbolj se naše družbe izogibljejo, tem prej bodo gotovi.

GRŠKO-TURŠKA VOJNA. Blokada Dardanel.

Nova ofenziva Kemalistov.

A tene 17. aprila. V parlamentu je včeraj končala debata o izjavi vlade. Gu-naris je naglašal, da misli vlada, da še ni prišel čas za razpravo o predlogih, stavljenih v Londonu. Misli je na to, da se nahaja Grška v položaju, iz katerega treba kmalu izvajati pozitivne posledice. Vlada je izročila rešitev sedajnega problema junaškim vojakom, ki se bore v

Mali Aziji za uresničenje narodnih pravic.

A tene 17. aprila. Namestnik šefa generalnega štaba je došel v Smirno ter izjavil, da presoja položaj popolnoma optimistično. Prepričan je, da bo končno Grška zmagala.

A tene 17. aprila. List »Athenaici« poroča iz Carigrada: Vest o predstoječi blokadi Dardanel po grškem brodogovju je iznenadila turške kroge. Prvo preiskovanje ladij bo v skladu z odredbami mednarodnega pomorskega zakona.

Pariz 18. aprila. Londonski listi pričbujejo vesti iz Carigrada, po katerih so Kemalisti začeli zopet s prodiranjem.

GIBANJE AVSTRIJCEV ZA ZDRUŽENJE Z NEMČIJO.

Demonstracije na Dunaju. Tirolci v Nemčiji.

Dunaj 17. aprila. Danes so se vršile v Ljudski dvorani Mestne hiše in na trgu pred magistratom manifestacije raznih društev brez razlike strank za priključenje k Nemčiji. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se vspricho življenske nezmožnosti Avstrije in da se reši gospodarskega pogina, zahteva priključenje Avstrije k Nemčiji. Po manifestaciji so se vršile demonstracije pred francoskim poslaništvom. Posebna deputacija je izročila resolucijo državnemu kanclerju dr. Mayerju, ki jo je vzel naznanje, pa pri tem izjavil: Dve poti ste, ki morete Avstrijo privedi iz težavnega položaja. Ne morem se priključiti vašemu naziranjju, da opustimo prvo pot na podlagi dejstev. To pot moramo prehoditi do konca in upam, da ne bo trajalo dolgo, da nas dovede do uspeha. Upam, da bomo že meseca maja vedeli, pri čem smo. — Druge poti, ki bi vedla do takojšnje združitve, vlada ne more nastopiti, ker bi sicer ne dobila od antante potrebnih kreditov. Tudi si Nemčija za sedaj ne more želeči zveze z nami, ker je sama v obupnem položaju. Radi tega vaš korak ni posebno srečen. Z neprevidnimi koraki bi mogli izgubiti tudi zapadno Ogrsko, ogrožena pa bi bila tudi usoda Gornje Šlezije, ki še ni odločena. Tudi smo v vprašanju prehrane še vedno odvisni od inozemstva. Iz vseh teh razlogov obsojam tudi današnje demonstracije pred francoskim poslaništvom. — Deputacija je na to izjavila, da nima v mislih nasilne združitve z Nemčijo ter da so demonstracije pred francoskim poslaništvom zagrešili neodgovorni elementi.

Berlin 18. aprila. Včeraj so bile po vsej Nemčiji manifestacije, ki so jih priredili v Nemčiji živeči Tirolci in Avstrijci za nameravano ljudsko glasovanje na Tirolskem za priključenje k Nemčiji.

Združene države stoje za Francijo.

Pariz 17. aprila. »Matin« poroča iz Washingtona: Pri poslednjem posetu, ki ga je napravil Viviani pri predsedniku Hardingu, je ta ponovil zagotovilo, da more Francija računati na popolno in trdno pomoč Zedinjenih držav v vprašanju obnovitev.

Odločitev v krizi na Angleškem — 25. aprila.

London 16. aprila. Konferenca rudarskih odposlancev se sestane 25. aprila v Londonu. Do tega časa se v nobenem rudniku ne začne delo.

Vladna kriza na Turškem preprečena.

Carigrad 17. aprila. Ministrska kriza je preprečena. Tevlik-paša ostane veliki vezir. Ministri so umaknili ostavke. Vendar pa je pričakovati sprememb v kabinetu.

Izmišljene vesti o Kartu.

Luzern 17. aprila. Tajnik bivšega cesarja Karla naznanja, da so vesti, da kupi družina ekscesarja Karla posestvo v Luganu, izmišljene.

Silen ciklon v Arkansasu.

New York 16. aprila. Ponoči od 15. na 16. aprila je divjal v južnem Arkansasu ciklon, ki je povzročil ogromne škode. Žetev je težko poškodovana. Mnogo hiš je porušeni, 50 ljudi je mrtvih, nad 100 ranjenih.

Listnica uredništva.

Rajhenburg, D. Z.: S takimi otročarjami se naš list ne bavi, kaj drugega, resnega in stvarnega!

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav. v Celju
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunal.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto
468-10 Hranilne vloge: 2.000.000 K.

Trgovina z manu-
fakturnim blagom

J. KUDISZ,
Gaberje 16, nasproti vojašnica prestolonaslednika Aleksandra.
374 150-10

Bogata zaloga vseh vrst ino-
zemskega manufakturnega
blaga po zelo nizkih cenah.

ZLATOROG

Ne kupujte dragega inozemskega mila! kajti

Zlatorog milo

prekaša vse.

6-2

Zastopstvo in zaloga za Spodnje Štajersko pri:
Podružnici R. Bunc in drug Celje, Prešernova ul. 12.

ZLATOROG

Hlapca fijakarja

sprejme letovišarsko podjetje. Oženjeni
imajo prednost. V seziji dober zaslužek.
Vpraša se pri tapetniku Strelec v
Celju. 475

Kupim

ozir. dam delati 20 kompl.
oken (dvojna okna s šaluzijami).
Oferte na oskrbnišvo Vinegrada, pošta
Dobrna. 474

Išče

se meblovana soba v boljši hiši za gospo.
Ponudbe od 2.-5. ure popoldne v hotelu
pri »Pošti«, soba št. 21. 477

Hlapec

se takoj sprejme pri trvdki A. Ermenc,
Celje. 437 2-2

Žaga in mlin

z večjo, stalno vodno močjo, v Savinjski
dolini, se prodaja. Resni kupci naj javijo
svoje naslove pod »Žaga in mlin« na uprav-
ništvo Nove Dobe. 478 6-1

Proda

se radi selitve ženski šivalni stroj in
gramofon. Naslov v upravnistvu. 476

Vsakovrstne tiskovine
izvršuje v najmodernejši izpeljavi

Zvezna tiskarna, Celje.

Najboljša bela in črna

VINA

žganje in špirit

po najnižjih cenah vedno v zalogi pri

podružnici **R. Bunc in drug**

Celje, Prešernova ul. 12.

Izrezljana spalna soba,
dekoracijski-spalni divan, pianino, se-
kirice (Note), knjige, različne otročje
igrače (parni strojček, električni motor,
dynamo), rodel itd. vredno na prodaj.
Benjamin Ipavč. ul. 10, 1 nadstr. 2-2

Trg. sočrudnik

manufakturne in špecerijske stroke,
vešč slovenskega in nemškega jezika,
želi premeniti sedanje mesto. Cenjene
ponudbe na upravnistvo. 5-5

Hiša

z vrtom in njivo, v lepem trgu v Sav.
dolini, se prodaja. Naslov v upravi. 2-1

Hiša

z mesarijo, inventar, hlev, gospodarsko
poslopje, klet, pralna kuhinja, klavnic,
ledenica itd. na periferiji Ljubljane se
prodaja. Ponudbe pod »Stanovanje takoj«
na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana.

V najem

ali na račun se vzame gostilna.
Naslov v upravn. 2-2

Išče se za takojšnji nastop

kontoristinja

z večletno prakso, večša slovenskega
ali hrvaškega in nemškega jezika ter
zmožna korespondence, strojepisja in
stenografije. Obširna ponudba z naved-
bo plače je poslati »Železarni na Muti
ob Dravi.« 442 3-3

Ivan Strelec

Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo
žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila iz-
vršuje točno in ceno. Točas v zalogi morska
205 trava, afrik in žima za modrace. 50-49
tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2.

Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Kritja
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelododov itd. Izvršitev točna.
Cene zmorne. Za izvršena dela se jamči.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

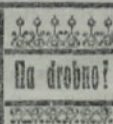
Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Priporoča se modna in manufakturna trgovina
DRAGOTIN SIREC, Celje,
41 Cankarjeva ulica štev. 4 zraven davkarije. 50-14

Klobuke,

žensko in moško konfekcije, moško
in žensko perilo, bluze, kravate, na-
ramnice, žepne robce, galanterije,
parfumerije, nože, kovčke in razno
modno in galanterijsko blago kupite
v ogromni izbiri in zaradi velikanskega
direktnega nakupa po čudovito nizkih
25 cenah v veletrgovini 18

R. Stermecki, Celje

Tvrdba

Frece & Plahuta,

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

168 38-2

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega
in kolonijalnega blaga. **Kava** vseh vrst,
čokolada, holandski **kakao**, **čaj**, **riž**,
olje itd., vse samo novodošlo blago po naj-
nižjih dnevnih cenah. P. n. gostilničarjem
nudi posebno ugodno trapistovski **sir**, fino
ogrsko **salamo** in **kislo vodo**. Oddaja
se tudi na knjižice proti mesečnemu odplačilu.